

**СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА
ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
(број Решења: 1093 од 9.10.2018. године)**

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Маша и Раша Свет око нас*, уџбеник за први разред основне школе на словачком језику, аутори Зоран Б. Гаврић, Драгица Миловановић, „Klett“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Маша и Раша Свет око нас*, уџбеник за први разред основне школе превод истих аутора, одштампаног на српском језику, издавача „Klett“, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу решењем број: 650-02-00100/2018-07 од 27.4.2018. године.

Уџбеник је подељен садржински на два дела. Први део обухвата три тематске целине: *Ја и други*, *Здравље и безбедност*, *Оријентација у простору и времену*. Други део садржи поглавља: *Разноврстност природе*, *Живи свет* и *Човек ствара*.

**ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА УСКЛАЂЕН СА
СТАНДАРДИМА КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА**

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

Први део уџбеника:

- унутрашња страна корица - не садржи превод упутства за активацију е-издања на словачки језик;
- страна 2 – имена аутора илустрација и руководиоца пројекта нису правилно/тачно наведена („Alexa Jovanović“, „Aleksandra Milikićová“), недостаје превод у вези штампе, тиража и решења о одобрењу уџбеника;
- страна 18 – непотребна употреба великог слова код појмова рођендан и слава („Narodeniny“, „Slava (rodinná slávnosť)“);
- страна 23, 24, 35,36, 44, 45, 46, 49 – називи поглавља „Научили смо“, „Да поновимо“, „Покажи шта знаш – Ја и други“ и „Покажи шта знаш – Здравље и безбедност, оријентација у простору и времену“ писани су великим словима за разлику од уџбеника на српском језику где су коришћена мала слова („NAUČILI SME SA“, „ZOPAKUJME SI“, „UKÁŽ, ČO VIEŠ – JA A INÍ“, „UKÁŽ, ČO VIEŠ – ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ, ORIENTÁCIA V PRIESTORE A V ČASE“);
- страна 38 – први задатак је затамњен у целости уместо истицања само кључне речи

испод („ **Preplaz sa pod lavicu.** “);

- страна 42 – непотребна употреба великог слова код појма прекјуче („ Predvčerom “);
- страна 46 – у задатку бр. 4 дани у недељи су написани великим уместо малим словима („ PONDELOK, SOBOTA, ŠTVROK “);
- страна 48 – уместо празника Нова година и слава наводе се Ускрс, Свети Никола и одговарајући обичаји („Mikuláš, Veľká noc – čistenie topánok, maľovanie vajíčok“);

Други део уџбеника:

- страна 2 – имена аутора илустрација и руководиоца пројекта нису правилно/тачно наведена („ Alexa Jovanović “, „ Aleksandra Milikićová “), недостаје превод у вези штампе, тиража и решења о одобрењу уџбеника;
- страна 6 – мало слово с уместо великог слова („slnko);
- страна 10 – кључни појам вода није затамњен („voda“);
- страна 17, 18, 37,38 – називи поглавља „ Научили смо “, „ Да поновимо “ писани су великим словима („ NAUČILI SME SA “, „ ZOPAKUJME SI “);
- страна 24 – неправилна употреба предлога („ V poli sa pestuje ...“);
- страна 27 – изостављена је илустрација крмаче и прасића;
- страна 38 – у задатку бр. 1 (укрштеница) слика појма који се налази под бр. 4 (ћурка - „, топка“) не одговара предвиђеном решењу и није у складу са бројем поља које треба попунити;
- страна 57 – није извршено страничење прилога;
- страна 57 – у прилогу за решавање задатка на странама 26 и 27 не налази се илустрација крмаче и прасића;

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Издавачу се скреће пажња на уочену грешку која нарушава смисао задатка за проверавање савладаности градива у вези оријентације у времену :

- страна 43 – задатак је погрешно формулисан, у реченици која претходи питању уместо речи данас користи се појам јуче („ Predstav si, že Janko bol včera u starej mami. Čo robil včera? “);

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је **испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.**

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 40. ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018)

Након пажљивог оцењивања, закључује се да је садржај рукописа превода уџбеника *Маша и Раша Свет око нас: уџбеник за први разред основне школе на словачком језику* непромењен у односу на уџбеник на српском језику.

Напред наведени недостаци могу се лако исправити, те није потребно поново достављати рукопис превода на преглед.

Приликом оцењивања уочене су следеће грешке у горе наведеном уџбенику на српском језику:

- страна 52 - у решењу задатка бр.7 погрешно се наводи појам најдужим уместо најкраћим („Улица се прелази најкраћим – најдужим путем“);
- страна 52 – скала за оцењивање је погрешно дата, максималан број поена на тесту је 34;

Стручна комисија Педагошког завода Војводине у саставу: